

IGRA S PENZIJAMI NA STROŠKE STARIH LJUDI

OBLJUBE, KI SO ZVABILE BLIZU MILIJON DOLARJEV

Neiskrenost kongresne komisije, ki braka po Townsendovi akciji za pokojnine

Gibanje za preskrbo zavrnjenih ljudi je nujno, toda "promoterji" so ga raketirko zasnovali

P OLEG Ameriške legije prizadeva poslancem in senatorjem zveznega kongresa velike skrbi takozvana Townsendova liga. Ameriške legije so se otepali z malimi koncesijami več let, končno pa sta obe zbornici v bonus vendor pristali vzliz zaporednem vetriranju treh predsednikov. Letos so pač volitve, bivši vojaki zahtevajo denar, in če bi ga ne dobili, bi bil marsikak kongresnik in senator ob službo. Tako je bila predloga za takojšen bonus letos sprejeta in člani zvezne zbornice so se globoko oddahnili. Komaj so malo zadremali, že jim je zabrnela pred očmi mogočna kampanja za penzije po \$200 na mesec vsem, ki so stari 60 let ali več.

Dr. F. E. Townsend ni nikoli sanjal, da bo iz njegove propagande za penzije po dve sto dolarjev na mesec, katere bi moral vsak prejemnik po njegovem načrtu sproti zapraviti, nastal tako mogočen odmev, da bi razburil zvezni kongres. Od kraja so se s Townsendom le norčevali, češ, vsakdo lahko obljublja nekaj nemogočega in zaston. Kdo bo sploh verjel obljubam tega starega, falirnega doktorja! Saj je vendor očito, da če niti delavci, ki ga rajo, ne zasluzijo po \$200 na mesec, kako bi bilo mogoče izplačevati to vsoto milijonom ljudi ne da bi storili zanjo kakšnoki delo?

Ampak tisti milijoni, ki so ob vse, in za katere ni vsed ostarlosti nikakrsne prilike več za zaslужek, so se oprijeli dr. Townsendove zahteve za penzije po \$200 mesečno kakor se oprimejo plameni suhe trave. Najprvo v tisočih, potem v stotisočih — gibanje je zraslo takovo zelo, da je postal opasno

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Armati brezposelnih
se to pomlad še nič
dobrega ne obeta!

Iz podatkov, ki jih zbira narodna industrialna konferenca, je razvidno, da se je število brezposelnih meseca februarja v Zed. državah zvišalo za 48,000 oseb. Njena statistika pravi, da je bilo omenjenega meseca vsega skupaj 9,848,000 delavcev popolnoma nezaposlenih. Statistika Ameriške delavske federacije pa jih izkaže še par milijonov več.

Upoštevati je treba, da je prôdukcija lani dosegla v mnogih obratih že blizu toliko stopnjo, kot je bila l. 1929. To pomeni, da je tehnika toliko izboljšana, da se lahko producira več kot pa l. 1929 z veliko manjšim številom delavcev. Zato brezposelnost ostane problem, ki ga kapitalistična družba ne bo rešila.

Podvojen dohodek

Dohodki Phelps Dodge korporacije so lani znašali \$6,147,878 čistega, ali še enkrat toliko kakor leta 1934.

Osvoboditev političnih jetnikov v Španiji

Po zadaji zmagi levicarskih strank v Španiji je bilo osvobojenih nad 30,000 političnih jetnikov. Eden izmed njih je na tej sliki, ki zavisa ječje v Barceloni.

Apel na volilce v Wisconsinu v prid kandidatov socialistične in FLPF liste. — Volitve bodo dne 7. aprila

Sodružni Radelj iz West Allisa, M. Sostarich in J. Ermenc iz Milwaukeeja ter C. Chuck in Sheboygana kličejo na delo za delavske kandidate

Volilna kampanja za uradnike v mestne in okrajne odbore v državi Wisconsin je letos izredno napeta. Gre se na eni

strani za ljudske koristi in na drugi za profitarske elemente, ki hočejo pomesti ne le s socialisti, ampak tudi s progresivci iz javnih uradov.

Zupan Hoan v Milwaukeeju je posebno na piki. Kajti oni smatrajo, če porazijo nje, bo potem lahko spraviti spoti tudi druge socialiste. Seveda so v zmoti. Toda kadar je bitka, ne drže ne na eni ne na drugi strani križem rok.

Zupan Hoan v Milwaukeeju je spustila na prostoto 154 članov bivšega socialističnega Schutzbunda in oglašala svoj "milosrđi" čin po vsem svetu. Enako je kazala na svojo "blagodušnost" v slučajih pri drugih amnestij. Socialistični vodja dr. Otto Bauer pravi, da je vlad s tako taktiko skuhala v svetovni javnosti zakriti nadaljevanje svojih persekučij proti zavednim delavcem, toda delavski tisk v Evropi skribi, da se fašistični teror v Avstriji ni dovoljena, morata prejeti toliko večjo kazeno. Eden izmed dveh otožencev je Karl Hans Sailer, bivši član uredništva štaba socialističnega dnevnika Arbeiter-Zeitung, druga pa Marié-Emhart, predstavnica delavca. Za njunih 25 tovarisev v pokretu je zahteval prosektor za vsakega od 10 do 20 let ječe. Skoro vsi striji sproti razgalja.

Vsi zavedni delavci v Milwaukeeju agitirajo za izvolitev celotne socialistične liste. Kajti reakcija nastopa tako

(Nadaljevanje na 5. strani.)

so bili obsojeni.

Taka je slika v Avstriji. Ampak na zunaj je skušala avstrijska vlada pokazati bolj "civilizirano" lice. Ob lanskem božiču je spustila na prostoto 154 članov bivšega socialističnega Schutzbunda in oglašala svoj "milosrđi" čin po vsem svetu. Enako je kazala na svojo "blagodušnost" v slučajih pri drugih amnestij. Socialistični vodja dr. Otto Bauer pravi, da je vlad s tako taktiko skuhala v svetovni javnosti zakriti nadaljevanje svojih persekučij proti zavednim delavcem, toda delavski tisk v Evropi skribi, da se fašistični teror v Avstriji ni dovoljena, morata prejeti toliko večjo kazeno. Eden izmed dveh otožencev je Karl Hans Sailer, bivši član uredništva štaba socialističnega dnevnika Arbeiter-Zeitung, druga pa Marié-Emhart, predstavnica delavca. Za njunih 25 tovarisev v pokretu je zahteval prosektor za vsakega od 10 do 20 let ječe. Skoro vsi striji sproti razgalja.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Izrabljivanje delavcev v boju za politične službe

Delavci, ki imajo mestne, okrajne ali državne službe, se letos zelo pritožujejo zaradi pritiska nanje od strani veljavkov v političnih uradih. Čika-

ški župan je poklical na shod vse svoje pricinkne in wardne kapitane in jim naročil primorati mestne-delavce agitirati za "regularne" demokratske kandidate. Kdor tega ne misli, jine dejal, naj se sprijazni z dejstvom, da mi ne potrebujemo takih ljudi. Miglaj je jasen in danes agitira za županovo listo tisoče delavcev vseh vrst, ki imajo mestne in druge službe, katere kontrolira mašina demokratske stranke v Chicagu in Illinoisu.

Nasproti tej ima za primarne volitve svojo listo kandidatov demokratični govor Horner. On se je mašini župana

Kellyja in demokratskega glavarja Nasha zameril, pa je nominiral proti njemu drugega kandidata. Horner je izjavil, da se ne umakne in tako bodo demokrati pri primarnih volitvah odločili, kdo naj bodo njihovi kandidati za končne volitve.

Governer Horner kontrolira delavce v državnih zavodih in v uradih. Na pr. v bolnišnicah za slaboumne v Elginu je uposlenih 580 raznih delavcev in delavk. Hornerjevi ljudje so jim naročili, da mora vsakodan med njih osebno pisati najmanj petim prijateljem in znancem, da naj glasujejo za

Tisoče in tisoče delavcev je na ta način izrabljanih, politični boj pa je degeneriran v umazano tekmo za službe.

Hornera in njegovo listo demokratov.

Toman, šerif čikaškega okraja, pa je izdal ukaz okrajnjem delavcem agitirati za Kellyjeve-Nasheve kandidate.

Celo delavce pri WPA se izrablja v prid agitacije za eno ali drugo demokratsko strugo, ki se tepeva za službe. Dalje morajo vsi javni nameščenci prispetati v kampanjske skladove posameznih kandidatov, ker so njihovi bossi in zato odvisni od njih za ohranitev služb.

Tisoče in tisoče delavcev je na ta način izrabljanih, politični boj pa je degeneriran v umazano tekmo za službe.

SUBVENCIJE ZA VEČANJE DRUŽIN V TRETEM RAJHU IN V ITALIJI

Militaristi smatrajo človeški material le za sredstvo, ki se ga uporablja v vojnah

HITLER in Mussolini poudarjata, da sta njuni deželi pretrpani s prebivalstvom, zato zahtevata ekspanzijo — to se pravi, zahtevata kolonije, mandat za gospodarsko izrabljvanje šibkih dežel in Nemčija cika vrheta tudi na Ukrajinu, ki ji bi dala s svojimi žitnimi kruha v izobilju.

Preobljedenost je v kapitalistični uredbi res problem. Nemško in italijsko ljudstvo ima jako nizek živiljeni standard — posebno še italijsko. V Nemčiji se je pod Hitlerjem veliko poslabšal, toda nacijska propaganda je bila v stanju odprtih pozornosti ljudstva od pravih vzrokov bede s pomočjo Hitlerjevih pretenj, njegovega dramatičnega preloma lokarske pogodbe, "volitvami" prošlo nedeljo in s splošnimi navdušujočimi govori nacijskih oratorjev.

Mussolini je odvrnil pozornost Italijanov od njihovih napolpravnih želodcev v Etiopijo, kjer je italijska armada privela "obnavljati staro rimske cesarstvo". "Zdaj je slabo," prajo vladni propagandisti v Italiji, toda s časoma, ko si "pribimo novih dežel in s tem več veljave v svetu in v mednarodni rogovini, postanejo živiljske razmere v Italiji sijajne.

V resnici vodi politika teh dveh diktatorjev ljudstvo všečje pomanjanje. Kajti namesto blagostanja gradita militarizem s tako brzino, da Nemčija in Italija krvavita pod bremenskim. Kakor vši, katerim je militarizem temeljni smoter, tako udi Hitler in Mussolini smatrajo človeški material za hrano opovom. Da bō čimveč te hrane, zahtevata od žensk veliko strok. Na eni strani vpijata o prenartpanosti prebivalstva, na drugi pa storita vse mogoče, da primorata ženske deželo še bolj obljudit. Veliko prebivalcev — veliko vojakov. To jima je cilj.

Oba sta organizirala propagando zaničevanja tistih zacevcev, ki so brez otrok, ali ki imajo samo enega ali dva. Družine s petimi, desetimi ali dvajsetimi so proslavljane in porodicam ter očetom pripajajo kolajne. Same medalje seveda ne bi bile pravo sredstvo, zato vabita zakonce k večanju družin pomočjo subvencij. Nemška vlada je koncem marca ozabiljala, da je bonus za velike družine znatno zvišala. Očetom, ki maju več ko pet otrok, bo plačevala po \$4 na mesec od vsega nadaljnega otroka, dokler ne bodo 16 let stari. Vlada pravi, da bo tega bonusa takoj deležnih 300,000 otrok. Nadeja je, da se bodo tudi drugi očetje in materje zaželete te podpore (Nadaljevanje na 3. strani.)

NAŠ NOVI ROMAN "ŽELEZNA REKA"

A. SERAFIMOVIC, pisatelj našega novega romana "Železna reka", katerega pričnemo priobčevati v prihodnji številki, je po pokolenju in rodu Kozak, sin kozaškega računskega vojaškega uradnika. Mati mu je bila Kozakinja. Rodil se je 1863. na ozemlju donskih Kozakov, v naselbini Nižnje Kurmajarskaja ob bregovih Dona. Že zdaj se je začel revolucionarno udejstvovati. 1887. so ga zaprli, ker je po atentatu, ki ga je organiziral Leninov starejši brat Aleksander Ulianov, napisal in izdal neko proklamacijo. Pregnali so ga v gubernijo Arhangelsk, prav na obalo Ledenega morja. Tam je napisal svojo prvo povest "Na ledeni grudi". Naš roman "Železna reka" je napisal 1924. Zdaj uživa pokojnino, ki mu jo je naklonila sovjetska vlada. Pisateljsko se še vedno udejstvuje.

Vsebina "Železne reke" je zgodovina bojev kavkaške boljševiške armade, ki so jo bile protirevolucionarne kozaške sile pod vodstvom generalov, veleposestnikov ter s podporo kapitalističnih velesil odrezale od glavne sovjetske armade, ki je zbežala globoko v stepi. Pisatelj sam pravi o tem romanu tole:

"Ta vojni pohod (t. j. boje odrežane armade) sem do pričice natüren popis v "Železni reki", tako zelo natüren, da so bojevni, ki so to vojno preživel, vpraševali, v kateremu addelku begunec s Tamanja je pisatelj "Železna reka" pričadal. V resnici se tega umika nisem udeležil."

"Železna reka" je resničen popis bojev revnih kmetov, popis brez šminke in izmišljenih dogodkov; vse skupaj pa je močno osredotočeno."

Pisatelj se nam v tem romanu očituje kot realist s precej močnim prikusom impresionizma. Kakor so se redi očitovalo prav posebno v prvih letih po svetovni vojni čudne sinteze realizma, semtretja celo naturalizma z impresionizmom, tako se pri tem pisatelju prav posrečeno združuje nenavadno velik smisel za realizem z izredno impresionistično ubranostjo.

Prepričani smo, da bomo s tem prevodom v slovenski prevodni književnosti na tej in na oni strani oceana vsaj zilo zamašili precej občutno vrzel.

Naši citateli bodo iz tega zgodovinskega romana spoznali, kako ogromne žrtve so polagale na oltar svoje ideje ruske delavske in kmečke množice, spoznali bodo tudi, v kakšni smeri se je razvijal ruski poveljni roman.

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTICNE ZVEZE.

NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka popoldne za priobditev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc.

Established 1906.

Editor..... Frank Zaitz.
Business Manager..... Charles Pogorelec.
Assistant Business Manager..... John Rak Jr.

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.

Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

Telephone: ROCKWELL 2864.

Milwauski volilci pred odločitvijo

Socialistična administracija je gradila Milwaukeju ugled, kakršnega nima nobeno drugo ameriško mesto. Dasi je večina mestne zbornice nesocialistična in četudi imajo skozi vso dobo, odkar so v administraciji in zbornici zastopani socialisti, mnogo važnih uradov takozvani nestrankarji, so bili socialisti v mestni administraciji in v mestni zbornici v stanju izvojevati mnogo reform, vrhatega pa so s svojim nadziranjem in kritiko pripravili tudi nesocialiste v upravi in v mestnem svetu k poštenejšemu in konstruktivnemu delu.

Naravno, da so socialisti v javnih uradih politikom stare sorte (demokratom in republikancem) trn v peti. Predno so socialisti v Milwaukeeju prvi zmagali pri županskih volitvah, je bila mestna uprava prav tako koruptna kakor v vseh drugih mestih, ki jih upravljajo demokrati in republikanski "politični". Njim je javna služba licenca za graft. V Milwaukeeju je po zaslugu socialistov odpravljen, kajti kadar postane v javnih uradih kdo nepošten, ga socialisti naglo razgalijo in onemočijo v političnem življenju.

Socialisti v Milwaukeeju imajo z županom Hoanom na čelu za to mesto zasluge, kakršne je vredno ceniti. Privatni interesi kajpada nočejo takih ljudi v javnih uradih. Proti Hoanu, ki uspešno županjuje milwauškemu mestu že dvajset let, in zoper-socialiste sploh, so organizirali oster boj, v namenu, da premotijo večino volilcev, ki bi glasovali za politike stare sorte in s tem vrnili Milwaukeee v roke reakcionarjev in graftarjev.

Kapitalistični politiki v Milwaukeeju vodijo svoj sedanj boj proti socialistom pod raznimi maskami. Poslušujejo se obrekovanja, strašijo s "komunizmom", z višanjem davka, in prete, da se bodo industrijska podvzetja izselila iz mesta, ker ne morejo trajno prenašati Hoanovega "umeščanja" in provokacij. Bore se proti predlogu, ki določa ustanovitev mestne elektrarne, češ, to bo pomenilo veliko zadolžitev mesta in večje davke, pa slabšo poslužbo.

Vsi časopisi, razen socialističnih in nekaterih progresivnih glasil, so že mesec v mesec v boju proti Hoanu ter ostalim socialistom v javnih uradih, da bi s to dolgotrajno gonjo nahujskali do volitev večino ljudi proti njim.

Volitev se vrše v tork 7. aprila. Dolžnost vseh zavednih delavcev v Milwaukeeju je, da so budni in vztrajno na fronti v tej kampanji. Reakcionarci ne smejo uspeti!

Mladina v roparskih tolkah

Se nikoli ni bilo v ameriških mestih toliko mladih v roparskih tolkah, kakor v sedanji krizi. To zlo se veča od leta do leta. V New Yorku in v Chicagu se tisoče mladih ljudi v starosti od 15. do 25. leta "preživila" z ropanji.

Eno tako skupino so nedavno izsledili v Chicagu. Bila je ena izmed najbrutalnejših v izvrševanju svojega "poklica". Oropala in umorila je znanega specialista za zdravljenje otroških bolezni dr. Peacocka, 65 let starega krojača Petra Payerja in na vesti ima kup drugih zločinov. Specializirala je posebno v ropanju zdravnikov. Eden ali drugi izmed tolpe je telefončno pozval zdravnika, katerega so si izbrali za svoj plen, na gotov naslov, češ, je nujno, da prideš takoj, kajti bolnik je v kritičnem stanju. Izvabljali so jih na samotne kraje in v temne ulice. Predno je izpeljani zdravnik utegnil pomisliti, da se je morda zmotil v naslovu, so planili predenj iz zasede roparji in isto so izvršili tudi v slučaju dr. Peacocka. Pobrali so mu kar je imel s seboj, nato ga pretepli z držaji revolverjev, in ker se je branil, ga je eden izmed njih ustrelil v glavo. Takega so vozili okrog v avtu, eden pa ga je tolkel naprej po glavi, da bi svoje morilsko delo temeljito dovršil.

Policija si tega umora ni mogla pojasniti, pa je domnevala, da je doktorja ubil in potem razbil glavo kdo iz maščevanja — bodisi iz ljubomornosti, ali kdo, kateremu je zdravil otroka ne da bi mu rešil življenje. Zločincem so prišli na sled tedne po zneje čisto slučajno.

Imena teh fantov so Robert Goethe, Durland Nash, Michael Livingston in Emil Beck. Torej "arijska" imena, katerih ne morejo zvrniti "foreignerjem". Najmlajši izmed njih je star 17 let in najstarejši 19 let.

Prosekutor bo zahteval zanje smrtno kaznen, kot ponavadi, kadar pridejo taki zločinci pred sodnikom. Ampak tudi če jih stotine in tisoče zapri in tu in tam koga usmrtilo, problem ostane. Stoinstotisoče mladih ljudi je brez dela. Stoinstotisoče zaposlenih pa prejema plače, kakršne niso vredne te označbe. Brezposelnost med mladino mora privesti v pokvarjenost. Ameriški časopis je dolgo pisalo o desperativnih zločincih kakor o junakih in tudi filmi so jih povlečevali. Na mladino taka "duševna" hrana ne more imeti dobrih posledic. In vrhutega, čemu delati za \$15 ali \$20 na teden, kô se živi s pomočjo revolverja veliko boljše? Mar ne kradejo vsi, "ako le morejo"? Mladina se zbirala v biljardnicah in slenih lokalih dvomljive vrednosti ter razpravlja o "političnih", ki so bili pred nekaj leti nič, danes pa se vozijo v limozinah, imajo šofere in stanujejo v vilah ter hodijo na počitnice pozimi in letu. Včasi se kateremu pripieti, da odkrijejo njegove tativne. Na pr. Sweitzerju v Chicagu, ki je potrošil nad sedem sto tisoč dolarjev ljudskega denarja. Na sodišču je bil oproščen. Kako naj mladina v očigled korupcije v policiji in upravi mest ter okrajev misli kaj druga nego ponavlja staro "ameriško" geslo, da si prisvoji tujo lastnino vsakdo, ki ima priliku.

Vsičke, električne stoli in ječe niso sredstvo za reševanje

ULICE V JOHNSTOWNU, PA., V ČASU POVODNJI

Pogled na ulice v Johnstownu v času zadnje povodnje. Ponkod v glavnem delu mesta je segala voda preko prvega nadstropja. Vse blago v trgovinah je bilo uničeno, ipak na izložbenih oknih je skoro vse stilo in opremo razneslo. Več o povodnji je v dopisih v tej številki.

socialnih vprašanj. Mladina je eden izmed takih 'problemov. Že pod Hoovrom so bile imenovane posebne komisije, ki so ga preiskovala, izdano je bilo poročilo in pri tem je ostalo.

Kadar bo hotela ameriška javnost oteti mladino s poti v zločinstva, bo morala pomesti z zločinci na vrhu v grafitje v javnih uradih nadomestiti s socialno čutečimi ljudmi. A tudi to se ne bi zadostovalo. Zlo je treba iztrebiti s koreninami vred. To temeljno zlo je sedanja uredba. Kakor se rede v mlakah komarji, tako se v nji razmnožujejo zločinci.

NAŠA DRAMA IN GLASBA

Detroit, Mich. — Pisati o se ne ustrašijo nobenih žrtev, kendar gre za dobrobit kulture. Upam, da ne bodo razčarani. Kajti so pojem in okus posameznikov v tem oziru znatno razlikuje; drugič pa, ker polagoma tonemo v ameriškem morju. Posledica tega so vedno redkejše predstave. Slično "kulturno krizo" občutimo tudi detroitski Solvenci. V prošlih sezona smo namreč imeli skoraj redne mesečne predstave. V tekoci sezoni smo v tem pogledu znatno zaostali.

Da se pa zamudo vsaj deloma nadomesti, sta sklenila pevski in dramski odsek klubov št. 114 in 115 uprizoriti v aprilu kar dve predstavi, in sicer dne 12. aprila komično opereto "Gostilna-pri Figovcu", 26. aprila pa muščkalno dramo "Kamnolom". Prva je polna zdravega humorja. Poleg prizore vsebuje mnogo krasnih pesmi pripovedi, ki so ne ustrašijo nobenih žrtev, kendar gre za dobrobit kulture. Upam, da ne bodo razčarani.

Kajti so pojem in okus posameznikov v tem oziru znatno razlikuje; drugič pa, ker polagoma tonemo v ameriškem morju. Posledica tega so vedno redkejše predstave. Slično "kulturno krizo" občutimo tudi detroitski Solvenci. V prošlih sezona smo namreč imeli skoraj redne mesečne predstave. V tekoci sezoni smo v tem pogledu znatno zaostali.

Frank Česen.

Katastrofalna povodenj

Bridgeport, O. — Kakor hitro smo čuli po radiu, kakšna katastrofa je zadeala mesto Johnstown, Pa., smo vedeli, da bo povodenj prihrumela tudi v tukajšnji okraju. Ampak tolikšne nesreče vseeno nismo pričakovali. V sredo 18. marca ob 1. zjutraj je začela voda naglo naraščati. Radio anouncerji so klicali ljudem v obrežnih nižinah, da se naj selijo višje ko hitro mogoče.

Ko se je zdanilo, je bilo pred namenom namesto regularne reke vrti okoli tiranskega in pohotnega delovodje. "Kamnolom" je trpká slika modernih prizoriščnih metod sodobne industrijske tehnike. Sledče so glavne vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova žena (Ivana Urban). Adam, njegov oče (Ciril Stular) in Alfred, obratovodja (August Platt). Poleg teh nastopi še devet drugih igralcev-pevcev ter mešan zbor "Svobode". V originalu je "Kamnolom" drama v štirih dejanjih (Družinski Koledar 1929), toda na nekaj poslednjih vloge in igralci: Milan, delavski vodja (Jack Grupe). Liza, njegova ž

Priredbe Udrženja broj 20 Jugoslavenskog Socijalističkog Saveza u Chicagu

Chicago, Ill. — Sve priredbe, što ih je udruženje br. 20 imalo ove zimske sezone, uspele su veoma dobro, kako u materialnom, tako i u moralnom pogledu.

Onaj pesimizam, koji je bio zavladao medju članovima gledom na kakav uspeh medju srpskim radništvom u ovoj koloniji, postepeno jenjava, naročito od kako su drugovi Kokočić i Stojanović došli u Chicago sa svog putovanja. Naiše se može njima zahvaliti, da su prostorije našeg udruženja bile dupkom pune na svakoj našoj priredbi, koliko smo ih imali prošle zime.

Prva naša priredba bila je proslava 25. godišnjice opstanka Jugoslavenskog Socijalističkog Saveza. Posle toga smo imali "bunco party" i zabavu. Zatim bila je zabava u oči nove godine. U nedelju, 23. februara o. g., upriličili smo zabavu u Slovenskom Radničkom Centru. Ova priredba nas je osobito zadovoljila. Napravili smo \$53.00 čistoga prihoda. Od toga je organizacija kupila jednu dioniču Saveznog doma.

U nedelju, 15. marta, prirediše drugarice "bunco party" sa zabavom u našem lokalnu, što je uspelo iznad svakog očekivanja.

Ali nije se ostalo samo kod zabava, nego je organizacija počela i sa diskusijama. Rasprave su nam potrebne radi toga, da se i sami upoznamo sa raznim problemima, koji iskravaju na pozornici društvenog života.

Prvo predavanje sa diskusijom imali smo u subotu, 7. marta, sa temom: "Naša organizacija spram patriotskih ustanova u našoj naseobini". Govornik bio je Božo Stojanović. Ove diskusije mislimo održavati redovno svake subote, kad god ne budemo zauzeti sa drugim poslom. Subota jedini je dan, kad se možemo svi da sastanemo.

Iduća naša velika priredba bit će majska proslava. Sve socijalističke organizacije slave Prvi Maj kao radnički blagdan

na jedan ili drugi način. Udrženje br. 20 proslavit će radnički blagdan u nedelju, 3. maja, sa velikom zabavom i programom u Schmidt dvorani na 2973 Clybourn Ave.

Za ovu zabavu već se živo radi. Prikazivat će se veoma žaljivi komad u jednom činu "Otmén svet" od druga Milada Belića. Bit će pozvana i neka pjevačka društva, da suduju na programu. Računa se, da će ovo biti jedna od najvećih priredaba, što ih je organizacija br. 20 imala poslednjih nekoliko godina.

U ovoj srpskoj koloniji već dugo vremena nije prikazivan nikakav pozorišni komad i protestni rad je uopšte zanemaren od svih potpornih i patriotičkih društava.

Od kako je sagradjena crkvena dvorana, tu se sakupljaju sva društva i održavaju svoje priredbe. Na tim priredbama drže se razne govoracije, koje nemaju ništa zajedničkog sa životom srpskih radnika u ovoj zemlji. Glavnu reč vode popovi i konzuli. Obično se veliča diktatorski režim i dinastiju u Jugoslaviji. O problemima srpskih radnika se ne govori. Kad čovek sluša njihove govoracije, pomislio bi, da smo najsrđniji narod na svetu.

Licemerci crkve i agenti buržaozije uveravaju siromašne srpske radnike, da im je vera srednjega veka spas, i tiranija da je lepsa od slobode i demokracije.

Mi kao pioneri srpskih radnika trebamo dokazati našem radnom narodu, da pod platem religije i lažnog nacionalizma nema spasa srpskim radnicima. Spas radnika jest u klasnom prosvetlju i klasnoj borbi te u radničkoj solidarnosti.

Eto zašto bila bi dužnost srpskih radnika na severnoj strani Chicaga, da u velikom broju posete ovu radničku svečanost 3. maja, te da pomognu protestni rad Jugoslavenske Socijalističke Organizacije broj 20 u većoj meri, nego što su do sada činili. — George Maslach.

Zadnja povodenj u Pensilvanijski je napravila veliko škodo. Tudi mnogo Slovencev je prizadeti. HBZ je določila 10 tisoč dolarjev podporo žrtvam povodenji. Gornja slika je iz Johnstowna iz časa zadnje povodenji.

bina u Pittsburghu je utrpela veliko gmotno škodo. Tudi mnogo Slovencev je prizadeti. HBZ je določila 10 tisoč dolarjev podporo žrtvam povodenji. Gornja slika je iz Johnstowna iz časa zadnje povodenji.

OBLJUBE, KI SO ZVABILE BLIZU MILIJON BOLARJEV

(Nadaljevanje s 1. strani.)

kongresno preiskavo, s katero bo Townsendovo gibanje zlahtka diskreditirati.

Rečeno storjeno. Dr. Townsend in njegov glavni pomočnik ter organizator Robert E. Clements, bivši trgovec z zemljiski v Kaliforniji, sta zbrala blizu milijon dolarjev. Kongres je sklenil, da morata poslovni komisiji pojasnit, kako je ta denar prisel skupaj in v kake namene in v čigavo korigira potrošila.

Milijon dolarjev in Ameriki ni visoka vstopa. Marsik pa samezen politik, bankir, vladni uradnik itd. jih je že nepovstavno zapravil. To se pravi, prisvojil si jih je v svojo korigir. Dr. Townsend in Clements sta to dejstvo poudarjala in ga na vso moč naglašata v svojem glasili. Ampak če kaže človek samo na hibe drugih, da svoje omalovaži, se s tem koncem konca tudi samega sebe pokopuje.

Kongresniki, ki so dokaj previdni pri preiskovanju magna-

tov, in posebno še kapitalistično časopisje, ki noče nikoli pisati o petičnih gospodih z o-malovaževanjem, so v tem slučaju storili vse v svoji moći, da Townsendovo gibanje predstavijo v luči raketirstva.

Dr. Townsend—preje reven zdravnik, je danes "bogat", kajti iz dajmov, kvodrov in dolarjev starcev in starki se zajema za plačo in stroške nad deset-tisoč dolarjev na leto. Enako njegov pomočnik Clements, ki je vsled svojih vzrokov ne davno odstupil. Glavni kolektorji si pridrže od zbranega denarja od 20 do 50 odstotkov provizije, se glase poročila s kongresne preiskave. Townsendova liga je po imenu demokratično upravljana organizacija. Toda samo po imenu.

Townsend in Clements sta ji ustanovila tudi glasilo, ki sta ga inkorporirala v popolnoma za svojo posest. Razsirila sta ga toliko, da ima zdaj že nad četr milijona naročnikov in njima donaša nadaljne tisočake čistih dohodkov na leto. Baš način ustanovitev tega lista dokazuje, da sta imela dr. Townsend in Clements predvsem v vidu samo svoje "penzije". Vse njune potne, hotelske in druge stroške krije organizacija, poleg plače, katero prejemata, kakor trdjo zapiski kongresne komisije. Clements je prejel na podlagi istega virala nad tisoč dolarjev plače vsak mesec, poleg tega pa dobiše \$25,000 od glasila njene organizacije, ker je kot že omenjen, nedavno resigniral in je to njegov delež. Za potne in druge stroške je glasom izpovedi priljani prejel od 8 do 10 tisoč dolarjev. Istotako dr. Townsend. O Clementsovem resignaciji sodijo različno. Nekateri pravijo, da je službo pustil zaradi nesporazuma z dr. Townsendom, drugi pa ménijo, da je Clements pretkan promoter in ve, kdaj se je treba izkakati umakniti in pustiti odgovornost za blamaže drugim.

Pustolovsko mišljenje dr. Townsenda je izraženo tudi v njegovih izjavi, da bo podpiral v volilni kampanji za izvolitev predsednika Zed. držav senatorja Boraha. Ni ga pametnega človeka, ki bi verjel, da je Borah za sprejem Townsendovega načrta za penzije po \$200 na mesec. Ampak obljube vlečjo.

Kongresna preiskava Townsendove akcije ne more dokazati nič drugega kot to, da so se nekateri ljudje pomagali do "penzij", ki so znatno višje kot po \$200 na mesec. Ostali promotorji prejemajo manjše provizije. Revezli plačajo, ker bi se radi oteli revščine in strahu pred bedo v osamljenju na starost. \$200 na mesec se jim zdi kakor močna resilna ladja in se skušajo priklopiti do nje.

Socialisti smo vedno svarili pred takimi akcijami za penzije, kakor sta jo organizirala Townsend in Clements. Pomagala je njima in njunim sorod-

gim je treba z vsem pričeti zoper od kraja.

V sredo 18. marca se je raznesla vest, da se je pretrgal Quemahghoy dam. V cerkvah so pričeli zvoniti in tovarniške sirene so piskale v svariški ljudem, da naj beže v višje kraje. Šli so peš in avtih ter kričali in jokali. Kajti će se bi omenjeni jez res pretrgal, bi prihramel v mesto nadaljnji plaz uničujoče vode. Ljudje si niso upali domov do drugega dne, dasi so mnogi prenočili zunaj v dežju.

Po usihanju vode so se pojavili tativi. Da se krajo na debelo prepreči, je bil proglašen nad mestom preki sod in zavladala je milica. Odredila je, da ne sme biti po 9. zvečernih nihč v mestu razen ako dokaze, da ima tehten vzrok in tudi po dnevu so smeli v mestu leti, ki so dobili dovoljenje. Ker so bile telefonske zveze pretrgane, ni prijatelj ni vedel, kaj je prijatelj v okolici krajih. Posebno sorodniki so bili v skrbih druga za drugega. Ko to pišem, poročajo, da je v mestu in okolici utonilo okrog 20 ljudi. Tudi precej živine in perutnine je ugonobil povodenj. Gouverner je bil za nedolčen čas prepovedal točne opojne pičje. Tovarne v vsej tej dolini so zaradi poškodb in poplave začasno ustavile obrat. Pravijo, da ga v nekaterih ne bodo obnovili. Tudi obrat premogovnikov je bil vsled povodenji ustavljen, ali pa omejen. Prizadeto ljudstvo je obupano, kajti trud mnogih let je šel po vodi in v nič. — Poročevalec.

Tudi glede postrežbe in za drugo zabavo bo poskrbljeno. Sicer pa je vam lahko znano iz prejšnjih priredb soc. pevskega zborja "Zarja", da v svojih oznanilih nič ne pretirava. Ne obljublju bogzna koliko, zato pa so ljudje, ki se udeležujejo njenih koncertov, tolika bolj vzhici, ker vsakrat dobre veči nego pričakujejo.

Torej rojaki in rojakinje, ne pozabite si zapomniti datum nedelje 5. aprila, kajti to je dan soc. pevskega zborja "Zarja". Bogat program, sodružna misel, delavska manifestacija in nov kamen k zgradbi proletarske kulture. — J. K.

Nothing was ever made but that some one could not make it worse and sell it for less.

A modernized good housewife and careful mothers will buy from

Wencel's Dairy Products

Producers of Highest Quality

MILK PRODUCTS

Phone Monroe 3673

CHICAGO, ILL.

2380-82 Blue Island Avenue

Who don't make it worse — But make it save

"MOJ DRAGI · MALI SINČEK SEDAJ JE KOT MALI SPAČEK

Bil je zelo suh in ni imel nobenega apetita; nič več nisem vedel kaj mi storiti."

Materje pravijo, Trinerjevo gresko vino je ravno pravo zdravilo za sube podhranje otroke. Njega vsebuje najboljše snovi, ki jih je zdravstvena veda iznajti mogla za odpravo zaprtnice, slabega apetita, glavobola, žgave spanca, plinov, slabega diha, nečiste kože in sitnosti v zvezi z prebavnimi nerodnostmi. Prijazno je v dobro zanesljivo družinsko zdravilo. V vseh lekarnah.

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Joseph Triner Company, Chicago

BARETINCIC & SON

Tel. 1475

POGREBNI ZAVOD

424 Broad Street

JOHNSTOWN, PA.

PRISTOPAJTE K SLOVENSKI NARODNI PODPORNI JEDNOTI

NAROCITE SI DNEVNICK

"PROSVETA"

Stane za celo leto \$6.00,

pol leta \$3.00

Ustanavljajte nova društva. Deset članov(ie) je treba za novo društvo. Naslov za list i za tajništvo je:

2657 S. Lawndale Ave.
CHICAGO, ILL.

ZA LICNE TISKOVINE
VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH
SE VEDNO OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO

Adria Printing Co.
1838 N. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.
Tel. Lincoln 4700

PROLETAREC SE TISKA PRI NAS.

Bogat koncert soc. zobra "Zarja"

Cleveland, O. — Soc. pevski zbor "Zarja" nudi občinstvu v Clevelandu in okolici spet bogat koncertni program, ki bo predvajan v nedeljo 5. aprila ob 3. pop. v avditoriju Slovenskega narodnega doma.

Poleg klasičnih, delavskih in narodnih pesmi bo predvajana igra petjem "Čevjar baron". Vstopnice so po 40c in so veljavne tudi za zvečer na plešni začavi. Vstopnice samo na večerno zabavo so po 25c.

Ljudstvo v Clevelandu in v posodnih naselbinah bližu in daleč je vabileno, da pride na koncert soc. Zarje v obilnem stvilu. Zagotavljamo, da ne bo nikomur žal, kajti deležni boste razvedrili, kakršno vas resnično razveselijo.

Tudi glede postrežbe in za drugo zabavo bo poskrbljeno. Sicer pa je vam lahko znano iz prejšnjih priredb soc. pevskega zborja "Zarja", da v svojih oznanilih nič ne pretirava. Ne obljublju bogzna koliko, zato pa so ljudje, ki se udeležujejo njenih koncertov, tolika bolj vzhici, ker vsakrat dobre veči nego pričakujejo.

Torej rojaki in rojakinje, ne pozabite si zapomniti datum nedelje 5. aprila, kajti to je dan soc. pevskega zborja "Zarja". Bogat program, sodružna misel, delavska manifestacija in nov kamen k zgradbi proletarske kulture. — J. K.

TEŽKE POSLEDICE POVODNJI V PENNSYLVANIJI

Zadnja povodenj v Pensilvanijski je napravila veliko gmotno škodo. Tudi mnogo Slovencev je prizadeti. HBZ je določila 10 tisoč dolarjev podporo žrtvam povodenji. Gornja slika je iz Johnstowna iz časa zadnje povodenji.

OBLJUBE, KI SO ZVABILE BLIZU MILIJON BOLARJEV

(Nadaljevanje s 1. strani.)

kongresno preiskavo, s katero bo Townsendovo gibanje zlahtka diskreditirati.

Rečeno storjeno. Dr. Townsend in njegov glavni pomočnik ter organizator Robert E. Clements, bivši trgovec z zemljiski v Kaliforniji, sta zbrala blizu milijon dolarjev. Kongres je sklenil, da morata poslovni komisiji pojasnit, kako je ta denar prisel skupaj in v kake namene in v čigavo korigira potrošila.

Dr. Townsend—preje reven zdravnik, je danes "bogat", kajti iz dajmov, kvodrov in dolarjev starcev in starki se zajema za plačo in stroške nad deset-tisoč dolarjev na leto. Enako njegov pomočnik Clements, ki je vsled svojih vzrokov ne davno odstupil. Glavni kolektorji si pridrže od zbranega denarja od 20 do 50 odstotkov provizije, se glase poročila s kongresne preiskave. Townsendova liga je po imenu demokratično upravljana organizacija. Toda samo po imenu.

Johnstown, Pa. — Dne 22. marca smo dobili od pričetka povodenji prvič pošto. Voda je odtekla in

KLUBOM JSZ IN DRUŠTVOV PROSVETNE MATICE

Tajništvo JSZ je razpisalo volitve za delegate na XI. redni zbor, ki se prične 1. aprila in končajo 15. maja. Vsi klubci JSZ in vse organizacije, včlanjene v Prosvetni matici, so dobile obvestila za izvolitev delegatov.

Potrebno je, da so zastopani vsi klubi, kajti ta zbor bo izredno važen. Vršil se bo v Chicago dne 3., 4. in 5. julija.

Zastopstvo klubov

Vsek klub do 50 članov je upravičen do enega delegata in potem na vsakih 26 do 50 članov enega delegata več.

Vsaka konferenčna organizacija JSZ je upravičena do enega delegata.

Angleško poslujoči, aktivni odseki JSZ imajo pravico vsaki do enega delegata.

Voznino vseh teh plača JSZ iz konvenčnega sklada, dnevno na organizacije, katere jih pošljajo.

Delegati društev Prosvetne matice

Vse organizacije, včlanjene v Prosvetni matici, so upravljene poslati delegate. Točka o tem se v pravilih glasi:

Organizacije Prosvetne matice imajo, na zborih JSZ pravico vsaka do svojega delegata. V razpravah in sklepanjih o prosvetnem delu, o raznih ustanovah kulturnega značaja, o splošnih zadevah in problemih, ki se vsem skupni, imajo na zboru vse delegatske pravice. V zadevah organizacijskega delu in socialistične stranke, o strankinem delu in zveznem političnem delu pa imajo posvetovalec glas. Voznino in druge stroške jim plačajo organizacije, katere jih pošljajo.

Dosedaj so imela društva Prosvetne matice še na vsakem zboru močno zastopstvo in nadejamo se, da bo na letosnjem številu teh delegatov večje.

Prijava imena in naslove izvoljenih tajništu JSZ, odnosno Prosvetne matice, na naslov 2301 S. Lawndale Ave., čim jih izvolite, da jih uvrstimo v seznam.

John Rak novi tajnik kluba št. 1 JSZ

Chicago. — Dosedanji tajnik kluba št. 1 Justin Zajc je postal članstvu na prošlo sejo v petek 27. marca pismo, da odstopa iz svojega urada. Uposlen je v tovarni poljedeljskih strojev International Harvester kompanije, kjer se ga pred meseci premestili z dnevnega na nočni šift. Vsled tega se ne more udeleževati klubovih sej, niti ne sej klubovih odsekov, ako se vrše med tednom. V pismu je sporočil, da je pripravljen sprejeti mandat tajnika znova čim prične spet delati podnevu, in teh okoliščinah pa da je boljše zanj in za klub, ako si izvoli novega tajnika.

Klub je sklenil naročiti 250 izvodov Majskega Glasa, kar stane \$45.

Soc. stranka čikaškega okraja priredi mednarodni koncert pod označbo Spring Labor Festival. Vstopnice so poslane v razprodajo vsem klubom. Nasih imajo sto. Dalje bo pripravljalni odbor omenjene prireditve izdal spored v pamfletni obliku. V ta namen nabira oglase in vpraša naš klub, da naj nekoga delegira za to delo med našimi ljudmi. Predlagan je bil Donald J. Lotrich, ki je izjavil, da ne more prevzeti te naloge.

Prevezel jo je nato Anton Garde, ki bo skušal dobiti koga v pomoč pri tem delu.

V klub je bil sprejet nov član Chas. Severinski. Predlagal ga je Joe Mačus.

Slov. delavskemu centru je klub dal posojilo \$100 v kritje nujnih računov.

Iz poročila tajnika Justin Zajca je razvidno, da je imel klub mesece februarja \$59.03 dohodkov, stroškov pa \$124.17. Dohodki s prenosom od prejšnjega meseca so znašali skupno \$560.00, po odbitku menjivih stroškov pa je ostalo v blagajni 29. feb. \$435.83.

Član dramskega odseka so poročili, da ga je društvo št. 8 SNPJ povabilo na prireditve, ki jih je imelo v nedeljo 11. oktobra v Hrvatskem domu, da na njih ponovlji drama "Rdeče rože". Bilo je sklenjeno, da se povabilu odzove. Izjavlje so po-

ročali o pripravah za klubovo pravomajsko slavnost.

Član odbora pevskega zborja "Sava" so vabili na koncert, ki ga priredi v nedeljo 12. aprila. Spored bo pester in je vreden, da vsi agitiramo za čimvečjo udeležbo.

Mary Jugg je poročala o vajah odseka Red Falcons za naš pravomajski spored in o drugem delu v tem mladinskem odseku.

Klub je sklenil naročiti 250 izvodov Majskega Glasa, kar stane \$45.

Soc. stranka čikaškega okraja priredi mednarodni koncert pod označbo Spring Labor Festival. Vstopnice so poslane v razprodajo vsem klubom. Nasih imajo sto. Dalje bo pripravljalni odbor omenjene prireditve izdal spored v pamfletni obliku. V ta namen nabira oglase in vpraša naš klub, da naj nekoga delegira za to delo med našimi ljudmi. Predlagan je bil Donald J. Lotrich, ki je izjavil, da ne more prevzeti te naloge.

Prevezel jo je nato Anton Garde, ki bo skušal dobiti koga v pomoč pri tem delu.

V klub je bil sprejet nov član Chas. Severinski. Predlagal ga je Joe Mačus.

Slov. delavskemu centru je klub dal posojilo \$100 v kritje nujnih računov.

Iz poročila tajnika Justin Zajca je razvidno, da je imel klub mesece februarja \$59.03 dohodkov, stroškov pa \$124.17. Dohodki s prenosom od prejšnjega meseca so znašali skupno \$560.00, po odbitku menjivih stroškov pa je ostalo v blagajni 29. feb. \$435.83.

Član dramskega odseka so poročili, da ga je društvo št. 8 SNPJ povabilo na prireditve, ki jih je imelo v nedeljo 11. oktobra v Hrvatskem domu, da na njih ponovlji drama "Rdeče rože". Bilo je sklenjeno, da se povabilu odzove. Izjavlje so po-

daval je, in potem odgovarjal na vprašanja do 11:30 zvečer.

Naj se omenim, kar sem prej prezrla, da sta klubova delegata v pripravljalnem odboru za pravomajsko slavje Anton Garden in Joško Ovin.

Seje se je udeležilo nad 40 članov in članic.

Angela Zaitz, zapisnikarica.

Zabava članic kluba št. 1 dobro uspela

Chicago, III. — Prva prireditve članic kluba št. 1 JSZ prošlo soboto je dobro uspela. Bunco party smo imele v obeh dvoranah, pa se je bilo zelo tešno. Spodaj je bila kartna zabava. Po končanih igrah se je pričela plesna in prosta zabava.

Članice so poskrbeli obilico dobrih daril in delate na prireditvi. O prebitku bomo poročale čim bodo plačani vsi stroški. Namenjen je za nabavo posode v prid kuhinje Slovenskega delavskega centra. Prihodnja seja članic se vrši v sredo 1. aprila zvečer v SDC. Pregledale bomo račune in razpravljale ter sklepale o nakupu in drugih rečeh, ki se tičajo aktivnosti članic v klubu. Vabljeni so vse. — A. Z.

Organizacije Prosvetne matice imajo, na zborih JSZ pravico vsaka do svojega delegata. V razpravah in sklepanjih o prosvetnem delu, o raznih ustanovah kulturnega značaja, o splošnih zadevah, ki se vsem skupni, imajo na zboru vse delegatske pravice. V zadevah organizacijskega delu in socialistične stranke, o strankinem delu in zveznem političnem delu pa imajo posvetovalec glas. Voznino in druge stroške jim plačajo organizacije, katere jih pošljajo.

Dosedaj so imela društva Prosvetne matice še na vsakem zboru močno zastopstvo in nadejamo se, da bo na letosnjem številu teh delegatov večje.

Prijava imena in naslove izvoljenih tajništu JSZ, odnosno Prosvetne matice, na naslov 2301 S. Lawndale Ave., čim jih izvolite, da jih uvrstimo v seznam.

Debata o fašizmu v dvorani SNPJ v Chicagu

Chicago. — V petek 10. aprila bo v dvorani SNPJ debata o fašizmu. Zagovarjal ga bo dr. Renzo Sereno, protivno pa bo govoril Maynard C. Krueger. Slednji je socialist in vsak socialista je sovražnik fašizma.

Sereno smatra, da je Mussolini fašizem za Italijo zelo dobra stvar, da je njegova vojna v Afriki upravičena, in da je fašistično narodno gospodarstvo boljše; kot pa ono v demokratičnih deželah.

Ker je to vsekakor važen predmet, in očigled sedanjega položaja po svetu, priporočamo čitalcem tega lista, da pridejo na debato 10. aprila v čimvečjem številu. Prične se ob 8. zvečer. — P. O.

Soc. stranka čikaškega okraja priredi mednarodni koncert pod označbo Spring Labor Festival. Vstopnice so poslane v razprodajo vsem klubom. Nasih imajo sto. Dalje bo pripravljalni odbor omenjene prireditve izdal spored v pamfletni obliku. V ta namen nabira oglase in vpraša naš klub, da naj nekoga delegira za to delo med našimi ljudmi. Predlagan je bil Donald J. Lotrich, ki je izjavil, da ne more prevzeti te naloge.

Prevezel jo je nato Anton Garde, ki bo skušal dobiti koga v pomoč pri tem delu.

V klub je bil sprejet nov član Chas. Severinski. Predlagal ga je Joe Mačus.

Slov. delavskemu centru je klub dal posojilo \$100 v kritje nujnih računov.

Iz poročila tajnika Justin Zajca je razvidno, da je imel klub mesece februarja \$59.03 dohodkov, stroškov pa \$124.17. Dohodki s prenosom od prejšnjega meseca so znašali skupno \$560.00, po odbitku menjivih stroškov pa je ostalo v blagajni 29. feb. \$435.83.

Član dramskega odseka so poročili, da ga je društvo št. 8 SNPJ povabilo na prireditve, ki jih je imelo v nedeljo 11. oktobra v Hrvatskem domu, da na njih ponovlji drama "Rdeče rože". Bilo je sklenjeno, da se povabilu odzove. Izjavlje so po-

ročali o pripravah za klubovo pravomajsko slavnost.

Član odbora pevskega zborja "Sava" so vabili na koncert, ki ga priredi v nedeljo 12. aprila. Spored bo pester in je vreden, da vsi agitiramo za čimvečjo udeležbo.

Mary Jugg je poročala o vajah odseka Red Falcons za naš pravomajski spored in o drugem delu v tem mladinskem odseku.

Klub je sklenil naročiti 250 izvodov Majskega Glasa, kar stane \$45.

Soc. stranka čikaškega okraja priredi mednarodni koncert pod označbo Spring Labor Festival. Vstopnice so poslane v razprodajo vsem klubom. Nasih imajo sto. Dalje bo pripravljalni odbor omenjene prireditve izdal spored v pamfletni obliku. V ta namen nabira oglase in vpraša naš klub, da naj nekoga delegira za to delo med našimi ljudmi. Predlagan je bil Donald J. Lotrich, ki je izjavil, da ne more prevzeti te naloge.

Prevezel jo je nato Anton Garde, ki bo skušal dobiti koga v pomoč pri tem delu.

V klub je bil sprejet nov član Chas. Severinski. Predlagal ga je Joe Mačus.

Slov. delavskemu centru je klub dal posojilo \$100 v kritje nujnih računov.

Iz poročila tajnika Justin Zajca je razvidno, da je imel klub mesece februarja \$59.03 dohodkov, stroškov pa \$124.17. Dohodki s prenosom od prejšnjega meseca so znašali skupno \$560.00, po odbitku menjivih stroškov pa je ostalo v blagajni 29. feb. \$435.83.

Član dramskega odseka so poročili, da ga je društvo št. 8 SNPJ povabilo na prireditve, ki jih je imelo v nedeljo 11. oktobra v Hrvatskem domu, da na njih ponovlji drama "Rdeče rože". Bilo je sklenjeno, da se povabilu odzove. Izjavlje so po-

ročali o pripravah za klubovo pravomajsko slavnost.

Član odbora pevskega zborja "Sava" so vabili na koncert, ki ga priredi v nedeljo 12. aprila. Spored bo pester in je vreden, da vsi agitiramo za čimvečjo udeležbo.

Mary Jugg je poročala o vajah odseka Red Falcons za naš pravomajski spored in o drugem delu v tem mladinskem odseku.

Klub je sklenil naročiti 250 izvodov Majskega Glasa, kar stane \$45.

Soc. stranka čikaškega okraja priredi mednarodni koncert pod označbo Spring Labor Festival. Vstopnice so poslane v razprodajo vsem klubom. Nasih imajo sto. Dalje bo pripravljalni odbor omenjene prireditve izdal spored v pamfletni obliku. V ta namen nabira oglase in vpraša naš klub, da naj nekoga delegira za to delo med našimi ljudmi. Predlagan je bil Donald J. Lotrich, ki je izjavil, da ne more prevzeti te naloge.

Prevezel jo je nato Anton Garde, ki bo skušal dobiti koga v pomoč pri tem delu.

V klub je bil sprejet nov član Chas. Severinski. Predlagal ga je Joe Mačus.

Slov. delavskemu centru je klub dal posojilo \$100 v kritje nujnih računov.

Iz poročila tajnika Justin Zajca je razvidno, da je imel klub mesece februarja \$59.03 dohodkov, stroškov pa \$124.17. Dohodki s prenosom od prejšnjega meseca so znašali skupno \$560.00, po odbitku menjivih stroškov pa je ostalo v blagajni 29. feb. \$435.83.

Član dramskega odseka so poročili, da ga je društvo št. 8 SNPJ povabilo na prireditve, ki jih je imelo v nedeljo 11. oktobra v Hrvatskem domu, da na njih ponovlji drama "Rdeče rože". Bilo je sklenjeno, da se povabilu odzove. Izjavlje so po-

ročali o pripravah za klubovo pravomajsko slavnost.

Član odbora pevskega zborja "Sava" so vabili na koncert, ki ga priredi v nedeljo 12. aprila. Spored bo pester in je vreden, da vsi agitiramo za čimvečjo udeležbo.

Mary Jugg je poročala o vajah odseka Red Falcons za naš pravomajski spored in o drugem delu v tem mladinskem odseku.

Klub je sklenil naročiti 250 izvodov Majskega Glasa, kar stane \$45.

Soc. stranka čikaškega okraja priredi mednarodni koncert pod označbo Spring Labor Festival. Vstopnice so poslane v razprodajo vsem klubom. Nasih imajo sto. Dalje bo pripravljalni odbor omenjene prireditve izdal spored v pamfletni obliku. V ta namen nabira oglase in vpraša naš klub, da naj nekoga delegira za to delo med našimi ljudmi. Predlagan je bil Donald J. Lotrich, ki je izjavil, da ne more prevzeti te naloge.

Prevezel jo je nato Anton Garde, ki bo skušal dobiti koga v pomoč pri tem delu.

V klub je bil sprejet nov član Chas. Severinski. Predlagal ga je Joe Mačus.

Slov. delavskemu centru je klub dal posojilo \$100 v kritje nujnih računov.

Iz poročila tajnika Justin Zajca je razvidno, da je imel klub mesece februarja \$59.03 dohodkov, stroškov pa \$124.17. Dohodki s prenosom od prejšnjega meseca so znašali skupno \$560.00, po odbitku menjivih stroškov pa je ostalo v blagajni 29. feb. \$435.83.

NO. 1490.

Published weekly at 2301 S. Lawndale Ave.

CHICAGO, ILL., April 1, 1936.

VOL. XXXI.

THE SPIRIT OF SOCIALISM IN AUSTRIA

Group Accused of High Treason for Underground Socialist Activity.
Demand Restoration of Liberty and Challenge Fascist Government

By John Powers

The organized workers of the world remember, as they always will, the heroic battle fought by the Austrian Socialists in February 1934 against fascism. We wrote, then that the blood of our Austrian comrades was not shed in vain, that their sacrifices would lead to a rebirth of Socialism and freedom not only in Austria but everywhere where fascism has planted its heel upon the necks of the people.

That the spirit of Socialism and liberty are alive in Austria today, challenging their enemies to battle, has again been demonstrated in Vienna last week in the trial of 27 Socialists and two Communists for high treason.

The crime of which they are accused is refusal to bow to the fascist rule and engaging in underground revolutionary activity for its overthrow.

The conduct of our comrades before the court reflects fully the courage they showed when they fought on the barricades and in their apartment homes more than two years ago against armed forces many times their number and far superior to them in weapons. The spirit which animated them then are again displaying this week as they face their fascist judges.

Can but determined defiance could with thunderous demands for the restoration of the liberties and democratic rights of the people mark the attitude of the accused on the opening day of the trial last week. They hurled their hatred of the regime into the face of their accusers and proclaimed gladly their undying enmity to fascism.

"Restore democracy and our stolen property" was what they told the government, according to the dispatch of the Times correspondent at the trial. "Refuse, and we will arm against you no matter how harshly we are treated."

THE SILVER QUESTION

By Maynard C. Krueger

(This is the third article from a series of discourses on economic problems, written by Maynard C. Krueger, professor of Economics at the University of Chicago.)

Increased government expenditures sometimes lead to inflation. It depends upon how they are financed.

If a sales tax is levied on ordinary people who have to spend all of their incomes to live, and the proceeds of the tax are used to finance unemployment relief, the increased government expenditure is offset by the decreased expenditure on the part of the people who eat and wear less because they have to pay the tax. There is no increase in total expenditures and therefore no increase in prices.

SENATE DANGERS

Beyond that, these states seem to follow the practice of sending their Senators to Washington to stay until they die, while other states change their Senators more frequently. Thus, by seniority, these representatives of the comparatively insignificant silver interest accumulate many of the important Senate committee chairmanships, conferring on them a political weight greater than is indicated by their already swollen 15 per cent of the votes in the Senate.

The economic importance of silver is amply illustrated by a recent occurrence. Lead and silver are mined together. When the government recently began buying silver to raise its price, the price of silver went up so much that the production of silver increased so much that the price of lead went down so much that the market value of the existing stock of lead went down \$25,000,000 or more than the entire value of the total annual output of silver.

THAT DEBATE

Chicago, Ill. One date we want our Chicago comrades and friends to remember is Friday, April 10. For that evening the Social Study Club of branch No. 1 JSF has arranged a debate on Fascism between Maynard C. Krueger and Dr. Renzo Sereno, both from the University of Chicago.

Maynard C. Krueger is opposed to Fascism while Renzo Sereno is quite eager to debate on this subject and defend Italy's reasons for war in Ethiopia.

Since the issue of Fascism and war is of vital importance to every man and woman, we are asking you to come to this debate and hear the opinions expressed. It will be held at the SNPJ Hall with no admission charge. Bring your friends along to help swell the attendance.

Pub. Committee.

KEEP MILWAUKEE FAMOUS

Milwaukee, Wis., Tuesday, April 7, the final elections for city official and members to the county board will be held in Milwaukee. On that day the vote will show just how far the people have been misled by the joint forces of Republicans and Democrats.

In the primary elections held Tuesday, March 17, the Socialists and Farmer-Labor Progressive Federation made a good showing even though the Milwaukee Journal and Wisconsin News tried to discourage the public that they didn't do so well. The full list of Socialist candidates, endorsed by the Farmer-Labor Progressive Federation that will be up for election Tuesday, April 7, are Daniel W. Hoan, for mayor; Max Raskin, city attorney; Albert Janicki, controller; William C. Guenther, city treasurer; Carl H. Hampel, justice of the peace, 20 aldermen and 10 county supervisors.

"As the trial progresses excitement is mounting in the working class suburbs," wired the Times correspondent. "Night after night thousands of fervent printed demands for the release of the accused are found scattered in the streets and defiant claims are painted on building walls. Mass arrests, provoked by fears of demonstrations in favor of the prisoners, continue to such an extent that government newspapers like the Milwaukee Journal and Wisconsin News which speak for the interests of big business try to discourage the people about the primary election results with lies and slanders. This is to be expected. But the Socialists and Farmer-Labor Progressive Federation have only one view in mind and that is to serve the people and not private individuals.

Milwaukee is known thru-out the country as a well governed city. Dan W. Hoan has been at the head of the city government for 20 years as mayor and served before that 6 years as city attorney. He organized a Socialist branch at the University of Wisconsin where he was student many years ago. He probably made more speeches than he himself can remember. Today he is a leader of men and respected by even the opposition. Mr. Bruce, a prominent Milwaukeean was once quoted as saying: "Mayor Hoan, I like you and you're a mighty fine man, but I don't like your politics." To this Mayor Hoan replied: "I like you too, and you're a mighty fine man, but I don't like your politics either." Here we have Mayor Hoan liked by everyone because he is a perfect gentleman. And if a perfect gentleman can't win respect from the people, I wonder what can.

I hope the people of Milwaukee will not be so easily misled in voting against themselves on Tuesday, April 7. The Socialist Party and Farmer-Labor Progressive Federation deserves the support of all the workers. In the 5th ward—where a lot of Slovaks live, comrades William H. Tesch and Herman G. Tucker are the Socialist candidates for alderman and county supervisor. Let's have them re-elected as well as the entire list of Socialist candidates and keep Milwaukee famous.

Louise Bratanic Jurczyk.

SAVA SINGERS PREPARE AN EXCELLENT PROGRAM

Chicago, Ill. It has already been rendered. We will also hear the new quartet, all fine young fellows, singing several English numbers. In addition there will be duets and solos, making it a real treat for the audience. Sava has given some fine concerts and you can feel assured that Sunday, April 12, will be another one of them.

Get your tickets in advance at 40c. They are available from all branch members, singers of Sava and at the office of Proletarec. Reservations for the advance price can also be made by calling Rockwell 2864. — J. R.

OUR TASK

To reach the workers that are still in darkness and to open their eyes, that is the task, and to this we must give ourselves with all the strength we have, with patience that never fails and an abiding faith in the ultimate victory. The moment a worker sees himself in his true light he severs his relations with the capitalist parties, realizing that his place is in the Socialist party.

Eugene V. Debs.

THE GAS HOUSE GANG

For Women Only

Conducted By Mary Jugg

A young comrade (man) asks: "How off until women will discover how to produce sons that won't fight, women shouldn't have any say in devising ways to prevent war—in bringing about a system that would not breed wars? That's another man's job, we suppose!"

Equal Rights?

In Belgium a queer situation has arisen. Up to the present time women have the right to vote only in municipal elections and not in provincial and Parliamentary. The 1936 elections for provincial assemblies will soon be held. The Catholic forces have come forward with the proposal that women should have the right to vote here, too. The danger, at the Belgium Labor Party sees it, is that the Church will drive many of the women on the side of reaction and give the Catholic Party a majority.

The question arises—would it be wise to give women the right to vote if they would swing the majority to reaction? What should be done? Has the time come when Socialists who advocate equal rights for women will deny them when it comes to the test? The Socialists in Belgium decided to support the principle of equal rights but to adapt it to the needs of the political situation.

Is this evading the issue? Can you advocate one thing in principle and change it to fit your needs at any particular time in practice? Or is it wise to sacrifice a majority in the provinces and Senate just to be true to your principle?

Perhaps we can hear opinions from our women comrades on this. It would make an interesting discussion. In the opinion of this writer, there would be no question of men's and women's rights in a socialistic society. The very fact that it was socialistic would mean that it is so because all of the people have been trained to think in terms of cooperative work and there is no distinction between men and women because there is no such thing as "the work for men and that for women." But Belgium or any other country is not living in a socialistic state.

It is the aim of the Catholic Party to give equal rights to women. The aim is to use the women for what they want, that is—a majority vote for them. After that their interest in equal rights stops,—in fact, they would be in power to take any steps against women's rights: witness Italy and Austria.

Just so long as the Catholic Party's cry for equality everywhere is only an election maneuver, the banner of equality which they are waving is false. The Catholic Church has had a good many hundreds of years of opportunity to prove how sincere it was in its fight for equality. Did it push itself forward as a powerful factor to lead the fight? Are its dogmas and principles even at present advocating it? Hasn't it fought tooth and nail against every indication of progress and independent thinking of women?

SEARCHLIGHT

By DONALD J. LOTRICH

We were happy to see such a well attended social at the Slovene Labor Center last Saturday night. The occasion was the dice rolling contest and card party under auspices of the Womens Committee of Branch No. 1 JSF which will net a nice sum of new equipment. A number of friends were in attendance for the first time. It was especially gratifying to see the splendid feeling created by the good mixture of young and old folks something we lacked at our other similar social. This emphasized the possibilities of the Center as a unit of our future social activities so often stressed in the past by many comrades.

*

Comrade Jacob Siegel of the Jewish Daily Forward spoke to members of branch No. 1 JSF following the regular monthly meeting last Friday night. He explained the part the Forward played in building Socialist sentiment and labor unions. We must all recognize that the Forward had been a help in the past but that gives the leaders of the Forward no authority for labeling everyone who doesn't agree with them communist. That was precisely what comrade Siegel repeated. The present left wing trend in the Party was compared to the De Leonism of the 1900 period. It was plainly evident that our comrade completely ignored the real causes for the wide division now existing in the party and used communism and force as a subterfuge as is the case with those opposed to the left wing element in the Party.

NOTE

More English reports
and Articles on
Page 5

(Continued on Page 5)